KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: ***Pedagogika międzykulturowa (e) (1100-PPW1PEM-NJ)***
Nazwa w języku polskim:
Nazwa w jęz. angielskim: ***INTERCULTURAL PEDAGOGY (E)***

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium II
Przedmiot dla jednostki: Kolegium II
Cykl dydaktyczny: Rok akademicki 2025/26
Koordynator przedmiotu cyklu: dr hab. Przemysław Grzybowski prof. uczelni

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:
Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:
polski

Dane dotyczące przedmiotu cyklu:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu:
Zaliczenie na ocenę

Strona WWW:
http://www.grzybowski.ukw.edu.pl

Bilans pracy studenta

10h zajęć zdalnych (wykłady)
40h pracy własnej studenta - w tym: 5h konsultacje (Internet) + 35h samodzielne studiowanie literatury, analiza źródeł, przygotowanie pracy semestralnej, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu

Efekty kształcenia modułu zajęć

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
A.1.W1. kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ulokowanie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;
A.1.W2. procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;
A.1.W3. rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, znaczenie własnych postaw, założeń i intencji podczas działania pedagogicznego, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela, umiejętności dokonywania autoanalizy sytuacji życiowej i zawodowej, zagadnienie początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
A.1.U1. wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych;
A.1.U2. interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i psychologii, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną;
A.1.U3. analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy;
A.1.U4. formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
A.1.U5. rozpoznawać własną nauczycielską nieskuteczność i analizować jej przyczyny;
A.1.U6. projektować drogi osiągania skuteczności zawodowej i charakteryzować jej determinanty.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
A.1.K1. doceniania znaczenia pedagogiki dla rozwoju osoby i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;
A.1.K2. nabywania wiedzy z zakresu pedagogiki i budowania warsztatu pracy nauczyciela dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;
A.1.K3. podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka lub ucznia;
A.1.K4. stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstepne

brak wymagań

Szczegóły zajęć i grup

Wykład (10 godzin)

Strona WWW zajęć przedmiotu cyklu
http://www.grzybowski.ukw.edu.pl

Literatura:

1. Grzybowski P.P., Edukacja międzykulturowa - przewodnik. Pojęcia, literatura, adresy. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008.
2. Grzybowski P.P., Idzikowski G., Inni, Obcy - ale Swoi. O edukacji międzykulturowej i wspólnocie w szkole integracyjnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2018.
3. Grzybowski P.P., Prekursorki i pionierki edukacji międzykulturowej. Inspiracje biobibliograficzne, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2026.
4. Kożyczkowska A., Młynarczuk-Sokołowska A., Kulturowe konteksty dzieciństwa. Szkice antropologiczno-pedagogiczne, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2018.
5. Nikitorowicz J., Kreowanie tożsamości dziecka. Wyzwania edukacji międzykulturowej, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005.

Efekty uczenia się:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
A.1.W1. kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ulokowanie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;
A.1.W2. procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;
A.1.W3. rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, znaczenie własnych postaw, założeń i intencji podczas działania pedagogicznego, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela, umiejętności dokonywania autoanalizy sytuacji życiowej i zawodowej, zagadnienie początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
A.1.U1. wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych;
A.1.U2. interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i psychologii, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną;
A.1.U3. analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy;
A.1.U4. formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
A.1.U5. rozpoznawać własną nauczycielską nieskuteczność i analizować jej przyczyny;
A.1.U6. projektować drogi osiągania skuteczności zawodowej i charakteryzować jej determinanty.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
A.1.K1. doceniania znaczenia pedagogiki dla rozwoju osoby i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;
A.1.K2. nabywania wiedzy z zakresu pedagogiki i budowania warsztatu pracy nauczyciela dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;
A.1.K3. podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka lub ucznia;
A.1.K4. stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.

Metody i kryteria oceniania:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest opracowanie pracy semestralnej zgodnie z instrukcją przekazaną przez prowadzącego zajęcia. Ocena zależy od poprawności merotorycznej i formalnej pracy.

Zakres tematów zajęć:

1. Pedagogika międzykulturowa jako refleksja o różnorodności kulturowej w edukacji (prekursorki, pionierzy, przedmiot zainteresowań).
2. Podstawowe kategorie pojęciowe oraz okoliczności ich zastosowania w praktyce edukacyjnej (Inny, Obcy, pogranicze kulturowe, sąsiedzi, świadkowie, miejsca).
3. Modele edukacji i działalności społecznej w środowiskach zróżnicowanych kulturowo (założenia, formy, przykłady realizacji).
4. Współczesne wyzwania edukacji w środowiskach zróżnicowanych kulturowo (pamięć indywidualna i zbiorowa, polityka historyczna, hejt, cancel culture).

Literatura uzupełniająca

1. Lewowicki T., Suchodolska J. (red.), Dzieci w procesie kształtowania postaw kulturowych. Przewodnik po ścieżkach edukacji regionalnej, wielo- i międzykulturowej: materiały dla nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2012.
2. Szafrańska A., Grzybowski P.P., Integracja w szkole - szkoła integracji. Od idei do praktyki edukacyjnej, Difin, Warszawa 2024.
3. Weigl B., Stereotypy etniczne i uprzedzenia u dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN, Warszawa 1999.

Metody dydaktyczne

wykład w toku problemowym

Metody dydaktyczne - inne

wykład z wykorzystaniem technik zdalnego nauczania

Rygory zaliczenia zajęć

zaliczenie na ocenę

Dane grup zajęciowych

Grupa numer 1

Prowadzący grupy:

dr hab. Przemysław Grzybowski, prof. uczelni

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
1 rok, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna [NJ] (NJ-PPW-1)	2023	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>

Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS)	1	2023	

.....
Podpis